

1 чому наука, Осво не чурайте... Т. ПЕВЧЕНКО

СВОБОДА УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація: 'Svoboda', 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07308

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 2 травня 1966 р.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ПРИМАВ В БІЛОМУ ДОМІ групу воєнків, які були поранені у В'єтнамі і тепер лікуються у військовому шпиталі в столиці. Президент вітався з деякими з цих воєнків після виходу з церкви, а пізніше водив їх по Білому Домі.

БІЛЬШІСТЬ ЕКОНОМІСТІВ ТВЕРДИТЬ, що урядовий довідник про те, щоб не збільшувати заробітних цін і платень понад 3,2 відсотка в році, не має впливу на припинення інфляції.

30-ГО КВІТНЯ ПОМЕР СЕНАТОР ПАТРИК МЕКНАМАРА в шпиталі у Вашингтоні. 71-річний сенатор демократ працював у Сенаті 12-ий рік, і цього року заповів, що не буде старатися про перевибір на третю каденцію.

СЕНАТОР ДЖЕВІТС ДУМАЄ ПРО КАНДИДАТУРУ на президентство в 1968-му році, як про це заявив на пресовій конференції в Нью-Йорку 1-го травня.

У СВІТІ ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ У ТАНТ ВІДВІДАВ Лондон і Париж, де конферував з британським прем'єром Гарольдом Вільсоном і президентом де Голлем.

5 МІНІСТРІВ ВІЙСЬКОВИХ СПРАВ ЗАКІНЧИЛИ дводенні наради у Лондоні рішенням перетворитися у постійне тіло, що буде нараджуватись над атомовою стратегією і тактикою членських країн Атлантичного Союзу (НАТО).

ЗАХІДНО-НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР ЛЮДВІГ ЕРГАРД НАПИСАВ ВСТУП до "Білої книги", яка охоплює дипломатичні документи з рр. 1955-1965, і в тому вступі закликає СРСР погодитись на з'єднання Німеччини.

СХІДНО-НІМЕЦЬКИЙ ДИКТАТОР ВАЛЬТЕР УЛЬБРИХТ ЗІРВАВ проєктований на цей місяць "діалог" між лідерами західно-німецької Соціал-демократичної партії і комуністами із Східної Німеччини.

ПОВІДА ВІДКРИЛА ЗАХІДНО-НІМЕЦЬКУ НОТУ з 23 березня ц. р., в котрій ноті Західна Німеччина пропонує мирно розв'язати проблему німецько-польських кордонів та закликати Польщу, щоб вона сприяла з'єднанню Німеччини.

КОМУНО-КИТАПСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЧУ ЕН-ЛАЙ ПУБЛІЧНО НАТАВРУВАВ совєтський заклик до єдиного фронту комуністичних країн, як "фальшивий" та повторив заклиди, що теперішній совєтський уряд співпрацює з "імперіялістами" з ЗДА, щоб Москва й Вашингтон спільно запанували над світом.

Вашингтон. — Конгрес не хоче погодитися на пропозицію президента Джансона щодо зменшення витрат, але тепер демократична більшість в Конгресі бачить, що треба буде кінче зменшити федеральні витрати, без того Конгрес муситиме збільшити прибутковий податок.

Конгрес планує зменшити федеральний бюджет, щоб не збільшувати податки

Вашингтон. — Конгрес не хоче погодитися на пропозицію президента Джансона щодо зменшення витрат, але тепер демократична більшість в Конгресі бачить, що треба буде кінче зменшити федеральні витрати, без того Конгрес муситиме збільшити прибутковий податок.

Відбувся концерт на пошану Івана Франка у Філадельфії

Філадельфія. — Заходами Українського Літературно-Мистецького Клубу у Філадельфії відбувся тут в суботу, 30-го квітня в аудиторії Середньої Школи для Дівчат при Брод і Оліні літературно-музичний вечір для відзначення 110-річчя з дня народження і 50-річчя від смерті Івана Франка.

Драматичні твори Василя Чапленка вийшли окремою збіркою

Нью Йорк. — Окремим 308-сторінковим томом появилася тут "Драматичні твори" видатного українського емігрантського письменника і мовознавця Василя Чапленка.

Співак Володимир Луців прибув на відвідини до ЗДА

В четвер 28 травня ц. р. відвідав редакцію "Свободи" відомий із своїх виступів в різних країнах Європи український теоретик-бандурист Володимир Луців.

Володимир Луців

редаваній через т. зв. Євровізію. Недавно вернувся із своїх виступів у Західному Берліні. Володіє він 7-ома мовами. До ЗДА п. В. Луців прибув для переговорів в справі свого мистецького турне, запланованого на осінь цього року.

КОНФЕРЕНЦІЯ МІНІСТРІВ ОБОРОНИ В ЛОНДОНІ

Секретар оборони ЗДА Роберт С. МекНамара (з правого боку) взяв участь у конференції західних міністрів закордонних справ, що відбулася минулого тижня у Лондоні.

Комуністи використали 1-го травня для пропаганди проти ЗДА

Москва. — Щорічне 1-травневе святкування в СРСР прийняло ще яскравіший пропагандистський антиамериканський характер, як у попередніх роках. Головний промовець на Червоній площі у Москві, маршал Родіон Малиновський таврував американські війська у В'єтнамі, які ніби-то вживають "найжорстокіших і варварських засобів для винищення людей."

Над В'єтнамом продовжуються летунські бої

Сайгон. — У Південному В'єтнамі продовжувалось загибання в наземних боях, зате продовжувались летунські бої, виключно з летунськими боїми над Північним В'єтнамом.

Советська місія при ООН почала влаштовувати пресові конференції

Нью Йорк. — Як повідомляв Пролог, — Місія СРСР при Об'єднаних Націях почала влаштовувати часті пресові конференції.

УККА таврує нову хвилю переслідувань діячів культури в Україні

Нью Йорк. Н. П. — Український Конгресовий Комітет Америки гостро нагадував переслідування українських письменників, поетів, критиків та інших діячів на культурному полі в УССР.

В КИЄВІ МАС ВІДБУТИСЯ СУДОВИЙ ПРОЦЕС ПРОТИ І. СВИТЛИЧНОГО

Нью Йорк. — Як повідомляв "Пролог", пресова агенція Ройтера передала вістку з Києва про те, що там незабаром має відбутись суд над Іваном Світличним, українським літературним критиком, якого арештували за "передавання антисоветських творів за кордон."

Представники українських газет взяли участь у пресовій конференції в Державному Департаменті

Вашингтон. — Минулого четверга і п'ятниці, 28 і 29-го квітня, тут у приміщеннях Державного Департаменту відбулася скликана цим Департаментом чергова Крайова Конференція в справах закордонної політики для редакторів і радівих коментаторів з участю близько тисячі осіб.

Митрополит Амвросій Сенишин відвідав парафії в Ньюарку і Джерзі Сіті

Джерзі Сіті. — Минулої неділі, 1-го травня, місцеву українську католицьку парафію св. ап. Петра і Павла відвідав Архієпископ і Митрополит Української Католицької Церкви в ЗДА ВПреоус Кир Амвросій Сенишин.

"Тризуб" переміг УСР 6:0 в поході за Чашу ЗДА

Філадельфія, 1-го травня. — Футболісти "Тризуба", які були вже трічі володарями Чаші ЗДА, здобули високу перемогу 6:0 над дружиною УСР-у з Нью Йорку у відплатних змаганнях фіналу Сходу.

В'єтнамські комуністи-терористи ("С'єтконг") вбили або схопили понад 4.000 державних або громадських урядовців у Південному В'єтнамі.

Багато містечок і сіл опинились зовсім без проводу і треба буде цілої генерації, щоб започинити ту прогаляну. Від початку 1964 року терористи вбили або схопили 4.358 службовців. До цього числа не враховано приватних осіб, що владі жертвами терору, які покалічені чоловіки, жінок і дітей.

СВОБОДА **СВОБОДА**
 UKRAINIAN NEWSPAPER PUBLISHED DAILY EXCEPT SUNDAYS, MONDAYS & HOLIDAYS (SATURDAY & MONDAY ISSUES COMBINED) BY UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC., 81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N.J. 07303
 Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
 Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For U.N.A. members monthly 65¢.
 Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки і скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертає тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши задрезану конверту з відповідною поштовою оплатою. За звіт оголошень Редакція не відповідає.
 Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Громико у Папі

Якби совєтський міністр закордонних справ зголосився був на аудієнцію до Римського Папи десять років тому і провів із ним 45-хвилинну розмову, то це було б світова сенсація. Ця подія, що відбулася в середу минулого тижня, не справляла ніякого враження. Адже в міжчасі Хрущов вислав Папі Іванові ХХІІІ привітання з приводу його 80-ліття, названий Папа благословив совєтських космонавтів, врешті прийняв зятя Хрущова Алексея Аджубея та його дружини Радю на приватній аудієнції. А Папа Павло VI привітався і розмовляв з Громиком під час своїх відвідин у палаті Об'єднаних Націй в Нью Йорку в жовтні минулого року. На Всесвітньому Соборі сиділи „обсерватори" Російської Православної Церкви, що з цілком на послугах Кремлю.

Відвідини Громика у Папи мали все такі свою політичну вимову. З одного боку, совєтські правителі переконалися, що хоч Папа не має ні одної дивізії, проте є він такою моральною потугою, яка сильніша за зброю. Водночас уже Іван ХХІІІ пробував ставитися до Совєтського Союзу просто як до великодержави, без уваги на її духовний зміст, і розглядав можливість поліпшити долю Католицької Церкви в уявних комуністичних країнах — шляхом відпружування атмосфери.

У двох точках російські комуністи, як і керівні кола Апостольської Столиці, одностайні: що в'єтнамська війна небезпечна для світового миру і що міжнародної політики не слід утотожнювати з ідеологією. Правда, поняття миру у Москві й Ватикану не однакове: Москва ніби хоче замирення у В'єтнамі, але посилає Північними В'єтнамів літаки, зброю, амуніцію і в'єтнам. Але, з огляду на загрозу, що комуністична перемога у В'єтнамі практично промочила б шлях гегемонії Пейнінгу в Південній Азії, Москва рада була б, може, погодитися і на „нейтральність" Південного В'єтнаму.

Вже Хрущов кількакратно підкреслював, що „співіснування" ССРСР з Америкою не простагається на будь-який ідеологічний компроміс між комунізмом і капіталізмом. Ця розмовність ще яскравіша на релігійному відтинку. Москва була, с і буде ворожа супроти всіх релігій і всіх Церков, що не хочуть підпорядкуватися комуністичній владі і стати на її послугах. Зокрема католицизм це завжди для більшовиків „ворог число 1". Так само всі дійсно віруючі християни виключають можливість будь-якої ідейної згоди з атеїстичним комунізмом.

Можна сумніватися, чи будуть якісь практичні наслідки аудієнції Андрея Громика у Папи Павла VI. Недарем Папа за кілька днів перед тією аудієнцією переслав польському кардиналові Вишніському листа з висловом жалю, що він, Папа, не приїде до Ченстохови на святкування 1000-ліття християнства в Польщі. Не покращає доля Церкви ani в ССРСР, ani в його сателітних країнах. Поки існує комунізм — існуватиме й поширюватиме ним зло у світі. Тим не менше Ватикан не сповнив би своєї місії, якби не використав кожної нагоди і кожної можливості для рятунку людського життя і людських душ.

Процес у Мюнстері

Згідно з повідомленням західнонімецьких і американських пресових агенцій, на кінець минулого місяця був призначений у Мюнстері, в Західній Німеччині, судовий процес проти 18 воєнних злочинців — колишніх гестапівців, обвинувачених у фізичній екстермінації десятків тисяч населення в західноукраїнському місті Станіславові та в його околицях під час німецької окупації в 1941-1943 роках. Виготовлений німецьким судом акт обвинувачення закінда підсудним безпосередню участь в масах жидівського населення: у Станіславові й околиці гітлерівці винищили яких 120 000 жидів, в тому числі багатьох з Карпатської України. Головний обвинувачений в цій справі — відомий із свого садизму й жорстокості — шеф станіславівського Гестапо Крюгер вилучений із заповідного процесу і буде суджений окремо. Відповідатимуть за його і за свої злочини підлеглі Крюгеру старшини гітлерівської служби безпеки і з'єднань есесів.

В повідомленнях преси говориться тільки про те, що підсудні були причинниками масових убивств жидів. Ніякої згадки немає в західній пресі про те, що в той самий час, з тих самих рук і за наказом того самого Крюгера згинували десятки тисяч українців, в тому числі сотні розстріляних за офіційними списками і ще більше тих, що були знищені під час каральних експедицій по селах і містечках Станіславщини. З цього погляду дуже важливим треба вважати голоси тих українських публіцистів, зокрема Івана Менделюка у віннізьському „Новому Шляху" та д-ра Лева Шанковського в попередньому числі „Свободи", які вимагають, щоб під час процесу у Мюнстері були розглянені також злочини підсудних супроти українського населення.

Більш як будь-коли треба добиватися, щоб в згаданому процесі були висвітлені якнайповніше ті страшливі умови, в яких жило українське населення під гітлерівською окупацією, і щоб були встановлені ті важкі жертви, що їх мали також українці. Вимагаючи, щоб для свідчення на процесі були допущені також українські свідки, треба водночас докласти зусиль, щоб поінформувати весь світ, особливо ж через американську й канадську пресу, про факти кривавого масового геноциду гітлерівських окупантів у відношенні до українського народу. Почати обидві акції треба одночасно і в якнайширшому засягу. Українськими свідченнями й інформаціями треба показати, як широко й жорстоко розправлялося Гестапо передусім з свідомими українськими громадянами й націоналістами: доводити це офіційними списками розстріляних, закатованих, депортованих у німецькі табори смерті. Може ці докази і свідчення переконують світ, що ні українські націоналісти, ні взагалі українці не були „гітлерівськими колаборантами", як представляє їх не тільки більшовицька, ворожа до українських національних змагань, але й частина жидівської преси. Разом з цим треба висвітлити й ту активну боротьбу, що її вели в той час українці і проти гітлерівського тоталітаризму і проти стосованого ним терору у відношенні до всіх національностей, що живуть в Україні. Факт, що за сприяння переслідуваним жидом в самій тільки Станіславщині розстріляно понад 100 українців і українко, має теж свою вимову і повинен бути доведений до відома світовій opinio.

Ярослав Курдюк НАЗРИВАЮЧА ТРЕТЯ СИЛА АЗІЇ

Мабуть, рідко яка держава в історії людства перейшла так великою колісницею за такий короткий час, як це трапилося з Японією. Адже не так давно, „бо задовго 30 років тому, Японія вибилася своєю імперіалістичною потенцією на одно з чільних місць, а після того у великій війні примушена була скапітулювати і втратити не лише здобуті терени, але навіть частину своїх земель. Тепер ця країна „квітучої вишні" вибивається знову на одне з передових місць, намагаючись стати „третьою силою в Азії".

Варто пригадати, що ще не так давно Японія розглядала була свої впливи на одну шосту частину світу. Її хоробрі воляки пробілися крізь Вірму аж до індійських кордонів, обсадивши всю тодішню Індонезію, Індю - Китай і Філіппіни. На китайському материнку японці зайняли всі найважливіші порти, включно з Гонг-Конгом, а контролю морів поширили аж по Гавайські острови і далеко Австралію.

Ще до того часу Японія зривала з Манджурії свою вальну державу. Вийдається дивним і незрозумілим, як держава з 60 мільйонами населення здобулася на таку неймовірну динаміку, викресала з себе таку високу політичну і мілітарну силу.

У 1945 році Японія була цілковито розгромлена, і її економіка знаходилася у стані повної руїни. З колишніх трьох великопотуг Азії залишилися тільки дві — ССРСР і червоний Китай. Японія була такою знекровленою, що вже не являла собою ніякої сили. На місці Японії витворився велетенський політичний вакуум, який почав втягувати в себе різні діючі політичні сили. На теренах, що їх ще недавно окупувала Японія, розвинулися самостійні рухи, закінчувалися комуністи і почали зораз виразніше позначатися впливи ЗДА. Очевидно, що до „політичного спадщини", яку перебравали по Японії ЗДА, почали простягати свої руки ССРСР і Китай, країни з великим населенням, але економічно відсталі, особливо, коли мова про Китай. Самозрозуміло, що ЗДА намагалася всіми можливими засобами обмежити експансивність обидвох комуністичних великодержав, і війну у В'єтнамі слід розглядати, як один із „не закінчених ще розрахунків" у боротьбі за впливи на тому обширі, як превентивний захід, щоб здержати поширення комуністичної агресії на Південну Азію й посередню на привадиський обшир.

При цьому автоматично постає питання: а яку ж роллю мусять взяти на себе Японія, як азійська великодержавка, що має тепер уже майже 100 мільйонів населення і виходить на одне з перших місць у промисловій продукції? Для ілюстрації індустриїної могутності Японії варто згадати, що в суднобудівництві вона займає перше місце у світі, в продукції вантажних автомобілів на експорт — дру-

ге, а в електроніці — третє. Експорт Японії у 1965 році становив 8.5 мільярд доларів. Однак, не зважаючи на просто головокружний зріст її добробуту, що піднішується з року на рік, політичною повної демілітаризації, яку провела свого часу Америка, Японію зведено на рівень такої „мілітарної слабнини", що вона може зважитися тільки внутрішній поряток і охорону кордонів в мирному часі. Ця країна самураїв і камакаїв має тепер всього лише 225 тисяч піхоти, 33 тисячі моряків, заледве 1.100 літаків і 440 малих бойових кораблів та моторових човнів.

Проведена з повною силою політика демілітаризації у великій мірі вилуцчала з японського воєнства коліс з таким пізнішим плечиком лицарської духи, і тепер не тільки в Пентагоні, але й в усіх тих країнах, що їм загрожує заліз комуністичний, сушать голови над тим, яким би то робом привернути Японії її давню мілітарну могутність і зробити її співхоронцем того велічезного обширу.

Про цю помилку у відношенні до Японії ось що написав відомий коментатор Теод Люв в „Дейлі Ньюз": „Після закінчення війни ми п'янили від радости, коли наші паціфісти і т. зв. „голуби вічного миру" підсували нам план обернути Німеччину у „картофельний лід", а Японію — у країну „ловців риб і черепак". І це ми дали змогу розростися Совєтському Союзові і Китаєві до меж смертельної загрози. Нашу помилку супроти Німеччини ми зуміли вчасно виправити. Але, на жаль, справа у відношенні до Японії все ще бовтається у сфері „вищого філософування", з якої ми не можемо виплисти на чисту воду — обходиться нам без неї чи такі дати їй те місце у світовій політиці, на яке вона заслуговує?"

І справді, питання Японії та її майбутню мас для ЗДА немаловажне значення. Як зробити так, щоб привернути тій країні її колишні політичне та мілітарне значення і рівночасно не допустити знову помилки: не дати їй вигострити „самурайського меча" до тієї міри, щоб вона могла ще раз повторити трагічний Перл Гарбор?

СОВІТИ ПЕРЕКИДАЮТЬ ВІСЬКА НА КОРДОН З КИТАСМ

Нью Йорк (Пр.) — Бостонський шоденник „Кричін Сасис Монітор" передає вістку з Москви про те, що ССРСР перекидав частину своїх військ з Європи на схід, ближче до своєї границі з Китаєм. В той сам час — пише „Монітор" — совєти будують оборонні споруди, правдоподібно включають апаратуру і зброю проти ракетних атак. За офіційними даними совєтської збройної сили під часу пору нараховують 2.423.000 воєнк.

скромно, не грішати надмірним військовим „шином". В одній такі смугі, одного ранку, ми опинилися перед кордонним шлябантом: Ізраїль. Наш провідник коротким реченням нас попередив: „Отці! Пані й Панове! Прийміть до відома, що тут не водиться критикувати! Зрозуміло?" Перевірка нашого речення була цілком докладна. Взагалі справа перевірки нашорів тут, на цій Сході, велими нагадує минулі часи в Польщі. А за „рай" я вже й не говорю! — ступивши на землю Ізраїля, ми дістали провідника Карла Гомера, іще молода, руська, мила, привітна й тверда жінка — майор ізраїльської армії. Зараз же поділились ми оглядаючи другу частину святих місць — Вечерник, цер-

Т. Прокопів ФАБІЯНСЬКИЙ СОЦІАЛІЗМ

У 1884 році невелика група англійських інтелектуалів заснувала так зване Фабіянське Товариство, яке мало ту ж саму мету, що й Маркс: організація всевітнього, безкласового, безбожного, соціалістичного суспільства. Фундаторами й керівниками цього товариства були Беатриса й Сідней Вебб та Бернард Шоу. Своєю назву запозичило воно від імені римського полководця Фабіуса, відомого поіркчаному тактикою: він діяв обережно і ніколи не вводив у бій все своє військо.

Назвавши своє товариство іменем Фабіуса, вони перейняли також і його тактику. Бернард Шоу визначив себе комуністом, але не погодився з Марксом у питанні, якими методами соціалістична революція має бути досягнена. У своєму творі „Хто я, що я думаю" він стверджував, що „Капітал" Маркса не є підручник соціалізму. Це тільки ієремія проти капіталізму. Цей твір був написаний для робітників, але робітник не вважав буржуа, і сам хоче стати буржуа. На думку Шоу, лише середні та вищі класи суспільства є революційні; пролетаріат — консервативний елемент.

Вазуючись на цій теорії, Шоу і його однодумці планували досягнути свою ціль не шляхом повстання пролетаріату, а шляхом пропагування ідей соціалізму серед молоді вищих класів. Ця мова мала всі шанси у майбутньому зайняти високі пости і таким чином, успішно впливаючи на суспільну думку, поступово змінювати існуючий лад. Тоді світовий соціалізм був би досягнутий без будь-яких революцій. Сідней Вебб навіть визначив для цієї керівної верги методи, якими вона мусять послугувуватися, щоб змінити світ. Ці методи він назвав „доктриною неминучих поступових змін". В практиці це мало значити повільні, мирні зміни в існуючих принципах закону, моралі, уряду, економіки й освіти. Кожна така зміна мала б бути такою незначною, що маси їх навіть не помічали б.

Фабіянці, маскуючись під різніми загальнореспектованими назвами, швидко добилися поважних успіхів. Так, у 1889 році, коли товариство мало лише 300 членів, двоє з них обрано до Лонданської Шкільної Ради. Коли ж у 1924 році партия лейбористів прийшла до влади, Фабіянський лідер Рамсей Макдоналд став прем'єр-міністром, а Сідней Вебб — міністром праці.

У 1929 році, коли ця партия знову прийшла до влади, Макдоналд знову став прем'єром, а 20 інших Фабіянців зайняли найвищі пости. Всім стали міністрами в його кабінеті.

Насіння Фабіянського соціалізму посиано в ЗДА ще перд початком 20 століття. Сам Сідней Вебб приїхав до Америки у 1888 році. Наступного року його твір „Соціалізм в Англії" був поширений серед студентів Гарвардського та інших університетів. В 1905 р. Фабіянці заснували Школу Соціалістичної Науки та Міжколегіальне Соціалістичне Т-во. Протягом трьох років організовано філії цього товариства в Гарвардському, Прістонському, Колумбійському та інших університетах. Першими лідерами цього соціалістичного руху в Америці були Фелікс Франкфуртер, Волтер Ліпман, Джон Дюї і Волтер Рашвельш. Франкфуртер у той час був професором Гарвардського університету й активним членом його філії Міжколегіального Соціалістичного Т-ва. Ліпман був президентом цього товариства й найближчим співпрацівником Франкфуртера. Цей авангард Фабіянських соціалістів пропагував соціалістичну теорію Кейнса, яка відрізняється від Марксової тим, що, замість державної власності на знаряддя виробництва, вона пропонує створити державну контролю виробництва й фінансів. За Кейнсом, коли така контрола є можливою, держава власність неоподатковує. Ця теорія добре пасувала до гасла Фабіянців: „Змішуй усе, крім зовнішнього вигляду!" Цю теорію Гітлер і Муссоліні запровадили в Німеччині та в Італії.

Франкфуртер і Ліпман під час першої світової війни ввійшли до уряду як асистенти секретаря морського департаменту. Там вони зустрілися з ще молодим тоді Ф. Д. Рузвельтом і стали його ідеологічними друзями.

Після війни Франкфуртер повернувся до Гарварду. Принаймні 300 його студентів, включуючи двоє улюблених, Алжера Гісса й Діна Ачесона, знайшли доріжку до найважливіших урядових постів, тягнучи за собою своїх однодумців. Частину з них було комуністами. Через 25 років після того Франкфуртер, уже як суддя Найвищого Суду, був свідком у справі свого учня — комуністичного агента Гісса. Ліпман добре відомий з його статей прогтя незалежності колоніальних народів Росії.

Елеонора Рузвельт, Дін Ракс, Адлей Стівенсон, Франкфуртер та інші, — всі, як один, ставали на захист викритих комуністичних агентів, як це було у випадку Алжера Гісса та Л. Кюрі. Фабіянці, хоч і мають відразу до „агресивної природи комунізму", ніколи не атакують концепту безбожного, безкласового, соціалістичного світу тому, що їх мета та ж сама. Іх часто можна знайти в комуністичній таборі, де вони „використовують комуністів".

Ніхто інший так голосно не хваляв російських комуністів, як сам фундатор Фабіянського т-ва Бернард Шоу. Бувши 1931 року в Москві, він виголосив таку промову: „Це є дієва віткіда мене, старої людини, вступити в могилу, знаючи, що цивілізація світу буде врятована... Це тут, у Росії, я фактично переконався, що нова комуністична система

то й ті голі і пустельні верхи гір не викликають понурою настрою у душі. Наш автобус легко й весело, серед зелені піль і садів, несеться по прегарній, асфальтовій дорозі. Усі доріжки широкі, вигідні, а в їх „основі" чутні мільйони доларів! — На краю дорogi стоять три воляки й дають знак, щоб зупинитися. Автобус зупинився: бачимо, це два воляки, а один воляк — гарна невіста! Вони попростили, аби їх взяли, бо вони втомлені холодою. Вони привітно, струнко, чистенько одягнені, культурні в поведінці. Невіста веде себе, як гідно заправлений воляк.

Місто Тель-Авів не має у собі нічого такого окремо характеристичного; це велике, звичайне, модерне в теперішньому світі місто — з широкими скверами, бульварами, в зелені, з будинками модерних зарісів. Є й одна католицька церква. Чомусь більше сподобався Чобі портове місто Яфу, старовинне Іппе. Жидівська легенда каже, що основником цього міста був син Ноя,

якщо Успіння, Гора Сіон. В будинку, під Вечерником, з гріб Давида. Велика жем бур цар Давид, бо й гріб його величезний! Тут же, недалеко, мавзолей: усі пам'ятки — таблиці, написи, саркофаги тощо — по жидів із цілої Європи, що їх помордував Гітлер. У цім мавзолею зупиняюсь думкою: яких розмірів буде наш мавзолей у Києві, щоб згадати жидів б ізраївська мільйонів-мільйонів українців, що їх винищили, вимордували Ізраїль, Гітлер, Польща і інші „вспульне границі"! Так! В Ізраїлі іншим думкою віянуло. Тут відчується лад спокій, чистота, достаток, працьовитість. Усюди поля управлені, всоди переведено ступне наводнення, без якого — б це мільйонів, що ними тут обліди й сумлінно орудують! — ця земля була б пустелею. А так — цілі простори, це одна, іще зелена життя: помаранчники, баланники, виноградники, пальми з ситими дахлями, а при тім цілі лани бововни й збіжжя. У країні такого господарства,

КРІЗЬ СЕРПАНОН РОКІВ

Цієї весни минає двадцять п'ять років з дня смерті мистця Івана Труша (1869-1941). Про свого батька дивиться спогадами в „Літературній Україні" мистецтва донька Аріядна Труш.

Найдавніша згадка, — розповідає вона, — сягає часу, коли наша родина мешкала на другому поверсі в будинку Наукового Товариства імені Тараса Шевченка. Батькова робітня мистецтва на третьому поверсі.

Ще малою дівчиною, коли мама була зайнята і не помічала мене, я вибігала з помешкання в „нашпильняках" заходила до робітні. Батько стояв перед мольбертом і малював. Він часто відходив до вікна і збоку дивився на свою працю, потім наближався до мольберта й обережно торкався пензлем полотна. Мене те бавило й цікавило. Перша батькова робітня була обставлена дуже гарно, зі смаком. Були там твори народного мистецтва, килими, напала, покриття гущільською тканиною, різьба, полтавські і татарські рушники, довершені картини, а також ескізи...

Ту робітню й батька, — згадує Аріядна Труш, — і няні бачу, ніби крізь прозорий серпанок. Тато був видібно врятувати людство від сучасних криз, повної анархії та руїни". Шоу високо циняв Леніна. Він казав, що Ленін був „найбільший з усіх Фабіянців".

Мабуть, не оплачується тепер називати себе Фабіянцем, або взагалі соціалістом. Принаймні, дуже рідко цю назву можна зустріти в газеті та журналі. Існує безліч усяких товариств, клубів, асоціацій, комітетів, які є по суті соціалістичні, але ніколи не називають себе дієвим ім'ям. Соціалісти всякого гатунку волюють тепер називати себе лібералами. Який інший параван може бути кращим за це модне слово!

Дивним здається той збіг обставин, що завжди, коли Америка ангажувалася у якійсь антикомуністичній акції — чи в Китаї у сорокових, чи на Кубі, чи в Домініканській республіці в Любо-а також у Кракові та Відні. Йі, як найстарший, батько подарував книжку Василя Стефанюка „Мос слово", видану у Львові 1905 року. На першій сторінці тієї книжки — світлина письменника, зроблена Іваном Трушем".

Жив мистець Іван Труш виключно з продажу картин, котрих намалював за спос життя близько шести тисяч, серед них — до 350 портретів. Деякий час Іван Труш викладав у школі М. Мурашівки в Києві. Більшість картин Івана Труша зберігається в приватних збірках в Україні, в Росії і за кордоном. Найбільшу збірку має мистецький музей у Львові. Науковий працівник цього музею Я. Нановський написав про Івана Труша монографію.

М. Ш.

Всі знаємо, що жидів єднала віра, традиція, а не мова. Вже по повероті з Вавилону — 538 р. пер. Хр. — жиди застали в Палестині лиш арамейську мову, а єврейської уживали тільки у святині й синагогах. Потім жиди мали різні діалекти, жаргоні, аж до наших часів, коли з'явився так званий — „ідіш". Щодня в найновіших часах прийшов патріот-мистик, що був проповідувати мовну єдиність жидів, що укріпив жидів у двотисячній єврейській мові, вадивши в неї нові, модерні часів термини, — це Елізер Бен Єгуда. Важно йому йшло, мав він великі спротиви й перепони у своїй місії. Але в рік його смерті — 1922 — він таки діждався, що 14 тисяч дітей уже розмовляли по-єврейськи. Його „Тезавурус" це, в їх мові, суціль і необхідний підручник, як для французів „Ліксіонер де ль „Академі". Його син, однак, Ітамар Бен Аві, продовжує мисю батька, опрацюює нову азбуку, щоб звизволити жидів від старої, складної азбуки,

Шикаго, Іл.

ПІЯНУСТЬСЯ ВЕЛИЧНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ РОКОВИНИ ІВАНА ФРАНКА

15 лютого відбулася громадська нарада в Шикаго, скликана президіями Об'єднання Українсько-Американських Громадських Організацій, Ліги Американців українського походження та Українського Літературного Фонду ім. Івана Франка в Шикаго. Цією нарадою було пошкренню ділового комітету, організації відповідних комісій, вибрання почесного комітету та намічання плану праці для відзначення роковин Івана Франка.

На нараді вибрано управу та комісії. А на засіданні 21 лютого розділено обов'язки так: Адам Антонович — голова, Т. Шпікула і Т. Голосів — заступники, Вол. Нічай і К. Доманчук-Баран — секретарі, Василь Бражник — скарбник, Ів. Михальцевич — фінансовий секретар, ред. М. Денисюк — орг. реф., Ст. Голяш, д-р. Трухлий, Д. Завертайло, та Ів. Лисенко входять до імпрезової рефертури, Ол. Коновал, У. Целевич, В. Іващенко та М. Денисюк увійшли до прес.-інформаційної секції. Контрольну Комісію очолює В. Рустун, а членами є професор Кривак, д-р Кабелюк, І. Медведський, Г. Олек, Будний та Яшко.

Виставка образів проф. Дам'яна Горняткевича

6-го березня відбулася заходом 28-го Відділу Союзу України в Нью-Йорку виставка малярських праць проф. Дам'яна Горняткевича.

Виставка охоплює ала праці мистця 1920-1965 років і представляє красунди, квіти, портрети та проєкти поліхромії. Вечір відкрила голова Нью-Йоркського відділу СВА пані Софія Андрушків та передала слово імпрезовій референтці пані О. Хруцькій.

Пані Хруцька змалювала настінні небуденно обдарованого проф. Горняткевича. Професор — любитель природи, тому його твори все погідні, повні сонячної теплоти.

Описав промовляв проф. А. Малюка, вказуючи на безпосередній контакт з мистцем, який живе і творить серед нас. Проф. Горняткевич, — це науковець мистецтвознавець і мистець, а стиль його творів реалістичний та імпресіоністичний. Та головне, проф. Горняткевич людина люблена й поважана цілою громадою, і може тому його твори такі близькі й дорогі для нас.

Численно зібрана публіка пресова референтка

Подяка

Управа Світової Федерації Українських Жіночих Організацій висловлює цим чином щирі подяки Достоянній Пані Радий міста Дітроїту МАРУСІ БЕК, за незвичайно цінний і пам'ятний дар, а саме портрет сл. п. Олени Кисілевської, аслюки української громадинки і першої Голови СФУЖО, роботи мистця Михайла Дмитренка. Портрет цей передала Пані М. Бек на руки Голови СФУЖО Достоянній п. ОЛЕНІ ЗАЛІЗНЯК для 23. квітня 1966 р. в домі Українського Інституту Америки з нагоди вшанування пам'яті незабутньої св. п. Олени Кисілевської в 10-ліття її смерті.

Щира дяка визначній українці Америки Пані Марусі Бек.

УПРАВА СФУЖО (Осідок — Філадельфія)
Д-р Наталія Пазуняк Секретар
Олена Залізник Голова

Foreword by Clarence A. Manning. Ukrainian short stories by Luke Laciw. "Lymeryna" by Marko Vovchok. "Little Myron" and "The Education of Hrytsko" by Ivan Franko. "Nature" by Olena Kobylanska. "The Duel", "On the Rock" by Michael Kotsiubynsky. "The Bad Road" and "The Terrible Night" by Modest Levytsky. "A Conversation" by Lesia Ukrainka. "Their Land" by Basil Stefanyuk. "The Changeling" by Les Martovych. "A Flower of Fortune" and "Ready to Go" by Bohdan Lepky. "They Caught a Thief" by Marko Chermahyna. "Adventure of Archangel Raphael" by Yurii Klen. "Unforgettable" by Alexander Dovzhenko. "Homo Lenia" by Leonid Mosenz. "Faust" by Gregory Kosynka. "Blood" by Arkadii Ljubchenko. "Petka Klyn" by Yurii Lupa. "Three Kings and a Queen" by Anatole Kurdyuk. "Dienbenphu Will Surrender Tomorrow" by Oleh Lysyak. "The Discarded Newspaper" by Ivan Keryutsky. and "The Girl From Yunnaytala" by Ivan Smoley.

HARD COVER WITH A JACKET DESIGN
BY J. HNZDOVSKY
328 PAGES PRICE \$5.00
"Svoboda" Bookstore
P. O. Box 346 Jersey City, N. J. 07303

Нью Йорк, Н. Я.

ВРАЖЕННЯ І ДУМКИ З БЕНКЕТУ І БАЛЮ ЛІКАРІВ І ІНЖЕНЕРІВ

Життя української громади в Нью Йорку плыве широким руслом. Політичні віча і панелі, наукові доповіді, виставки картин, концерти, академії і конвенції переганяються з собою. А все ж таки є такий час в році, коли на перше місце приходять товариські життя, а іменне час карнавалу, час традиційних балів. Одним з найбільш репрезентативних був без сумніву бенкет і бал інженерів і лікарів, який відбувся 12-го лютого в залі готелю Вальдорф Асторія.

Показалося, що і ця зала вже є замала, щоб примістити таку кількість наших професіоналів молодшої і старшої генерації та студіюючої молоді. Найбільш маркантним явищем цього балу була велика кількість молодих людей. Насувається думка, що проблемою молодшого і старшого покоління треба розв'язувати не дуже різномірними площинами, і одною з них без сумніву в тому роду товариська зустріч, де молоді почуватимуться старшими, а старші легше зможуть розуміти своїх доньок і синів.

Насолодою для всіх була презентація дебютанток. Це був наче подих весни — свіжий і повний життя. З повагою вони виступали та глибоким поклоном представлялися, як нові члени громадського і товариського життя. Хай же ці шнурочки перел, що так гарно прикрашували їх, будуть радями щасливих і яскравих років у їхній будучності.

Радісно було зустрічатися невідомим студенткам, а сьогодні повноцінним громадянкам, що студіями і працею добилися поважних становищ в американським життю. Радісно бо вони не загубилися в чужім морю, а використовують кожну нагоду, щоб прихилити, не раз із досить далека, і провести час в товаристві своїх друзів, серед свого рідного оточення.

Несподіванкою для мене був виступ квартету реверелів "Каравана" в складі: В. Бемко (мистецький керівник), Р. Капюка, Л. Калінич, М. Дябога. Викона-

Володимир Цецек

Філадельфія, Па.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ ОУА „САМОПОМІЧ“

20 лютого 1966 р. при реповненій залі УСО „Тризуб“ відбулися Загальні Збори Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч“ — Відділу у Філадельфії. Збори відкрив голова ред. Микола Вайда. Відмовлено молитву, агаданю померлих членів та пригуклено до порядку нарад. Вибрано Президію Зборів в такому складі: голова проф. д-р Богдан Гнатюк, заступники д-р М. Ценко, а секретарі інж. Т. Онуферко та інж. М. Караман. На почесних членів запрошено до Президії представників Головної Управи „Самопоміч“ в Нью Йорку, голову ГУ Юліана Ревая і референта Збереження Молоді при ГУ Ю. Білінського.

Уступуючий голова ред. М. Вайда звітував про працю управи. Управа працювала в напрямі впорядкування членських вкладок, виготовлення списку членів, впорядкування передплати на журнал „Новий Світ“. Успішно переведено Зеленосточну збірку для залашенив в Західній Європі, видано „Обіжники“ до членів, влаштовано 6 „Живих Газет“. Перебудовано третій поверх дому „Самопоміч“ при головній вулиці Брод, поширено кімнату, де відбуваються сходина різних товариств. Уступуючий голова підкреслив потребу заснувати при Самопоміч секцію українських емеритів, утворити нову рефертуру збереження молоді, акцію популяризації високошкільних студій нашої молоді, і акцію забезпечення всіх українців в котромусь з 4-ох українських Союзів.

Звітвали секретар Відділу інж. Т. Тешук, скарбник

Присутній

Ветуйте в члени УНСоюу!

Лос Анджелес, Каліфорнія

ЗУСТРІЧ ХОРУ „КОБЗАР“ З СПІВАКОМ АНДРІЄМ ДОБРЯНСЬКИМ

Довідавшись про те, що Метрополітен Опера завітала до Лос Анджелеса, і що у складі театру виступає наш оперний співак Андрій Добрянський, управа Хору Кобзар наважала контакт із ним та запросила українського співака до себе в день проби хору, яка відбулася у домі церкви св. Володимира.

Заплянована зустріч відбулася як гостина-привітання, яке влаштували члени хору під керівництвом Марії Старовіт. На привітання вітали гостя: голова управи хору Гліб Старовіт, диригент хору маестро Вожик, який привітав гостя довгим словом. Маестро Вожик підкреслював досягнення співака Андрія Добрянського та побажав йому здоров'я, сил та витривалості. Привітав також його голова УКО — Богдан Гурняк, привітав гостя і співак, роджена в Пенсильвенії, яка сказала: „Я ніколи не бачила України, але полюбила українську пісню і на протязі всього життя зай-

Дітройт, Мич.

КОНЦЕРТ СТРУННОЇ ОРКЕСТРИ З ТОРОНТА

Між українськими музичними імпрезами концерти інструментальної музики менш популярні. Може тому, що вже звикли очікувати невисокого рівня, зокрема т. зв. шкільних чи аматорських оркестр, на які здебільша приходять рідня та приятелі виконавців з цікавістю чи обов'язку.

Струнна оркестра Музичного Інституту ім. М. Лисенка в Торонті, завдячуючи постійній і наполегливій праці її висококваліфікованого диригента проф. Івана Ковалева на 15-му році існування далеко перейшла фазу аматорщини. Цей цінний ансамбль вже є рідним собі добре ім'я в музичних колах Канади, його запрошують на виступи канадійські коледжі.

Після успішного виступу оркестри в Клівленді з кінцем минулого року, привітала її теж музична громада в Дітроїті та одержала правдиву насолоду на концерті в залі Університету Вейн, 21-го лютого.

Вже з перших звуків відчувалося прелизю, зрлий тон, дисципліну, опрацювання деталей при одночасному виведенні ширшої формальної лінії. В творах епохи бароку (іх 3 у програмі) добре виділяється характерна будова композицій, до якої при ідеальному виконанні можна було б ще додати віддільнення на естраді „кончертино“. В сонаті — концерто А. Вівальді

Богдан Кушнір

Відділ Освіти м. Парми високо оцінює працю Рідної Школи

На звичайному засіданні 11 квітня Відділ Освіти м. Парми одногосно ухвалив резолюцію про похвалу для Рідної Школи. Перед ухваленням резолюції директор шкільництва м. Парми п. Стюарт Опенлендер говорив про взаємину Відділу Освіти з Рідною Школою. П. Опенлендер запропонував, щоб Відділ Освіти визнав Рідну Школу за вірну цю учбову інституцію.

Текст резолюції: В імені Відділу Освіти м. Парми вітаємо учнів, вчителів та дирекцію Рідної Школи за їхню посвату до навчання та за відданість мові, мистецтву, музиці й культурі їхньої батьківщини.

На протязі 15 років діти українських родин присвятили по чотири години кожної суботи для доповнення знання публічних шкіл навчанням провадженню Рідною Школою. Ми свідомі, що це правдивий шлях, щоб увіковічнити надбання поколінь. З такої виховної діяльності всі ми зможемо скористати із цього знання та з культурного надбання.

Обіщомо нашу підтримку в майбутньому підтримувати діяльність попередньої Управи, щоб вони не стояли збоку, як досі, а ділом показали добру волю в імені дітям української культури.

На цьому засіданні репрезентантами, Рідної Школи були д-р М. Мичковський — голова Т-ва Рідної Школи, д-р Н. Дейчаківський та п. інж. А. Рошаківський — заст. голови. П. Тарас Шмагала — заступник директора Шкільництва м. Парми також був присутній. П. Шмагала виступав як посередник між Відділом Освіти м. Парми і Рідною Школою.

Д-р Мичковський подякував Відділу Освіти за ухвалення резолюції. Він говорив про дальшу співпрацю з Відділом Освіти. Його промову привітали присутні члени засідання щирими оплесками.

Нью Йорк, Н. Я.

СВЯЧЕНЕ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ПАРАФІЇ СВ. ЮРА

17 квітня по пол. у шкільній залі відбулося традиційне „Свячене“ при численній участі парафіян. По відспіванні „Христос воскрес“, Впр. о. Ігумен Ю. Катрій, ЧСВВ та парох о. О. Засій-біда, ЧСВВ посвятили „братська і патріст“. По благословенні хор шкільної дітвори св. Юра під вилою диригентурою п. проф. І. Хомина відспівав кілька великодня народних пісень та галілок. Відтак час проходив на родинній гутірці, промовах та дотепак.

Головною atrakцією цього року була Виставка мистецьких картин наших мистців-малярів та вигравка цих картин. Виставку організував Впр. о. Ю. Катрій при допомозі пані Наталії Степанів та п. М. Островерхні. Намі мистці: Вацлавський В., Божемський В., Вижицький Я., Височанський Ф., Гніздовський Я., Гордицький Св., Дядинок О., Козак Е., Кучмак І., Клімко Ол., Малюка А., Морозова Л., Неділко М., Осінчук М., Онішкевич

З. Пачовський Р., Панчак В., Павлик П., Полога Ю., Сомко Н., Степанів Н., Титла Б., Шухевич Ір., Шубілович Т., похоронували свої мистецькі твори, щоб ними роздобути пару доларів на сплату догву за Укр. Кат. Школу св. Юра та приготування Вищої Школи для нашої молоді. Всі образи було 34, і того 20 призначено на вигравку, а прочі на продаж, чи есентуально нову Виставку, або прикрасу нової школи. Дохід з вигравки дав 3.000 дол.

Кожний мистець-малювальник новий світ. Кожний їхній твір ризиться один від одного тематикою та мистецькою вагетією. Однак те, що їх усіх злучило разом, — це зрозуміння загального добра, любов свого рідного, своєї дітвори та молоді. Своєю добровільним пожертвуванням наші мистці виявляють своє повне зрозуміння оцих загальних наших справ, дали їм не тільки моральну, але й матеріальну підтримку. Вони вказали шлях і для інших!

Дімося сумно вісткою з Родиною, Приятелю та Знайомим, що
НАШ НАЙДОРОЖЧИЙ МУЖ І БАТЬКО
Бл. п.
ІВАН СЕРАФІМ ПОЛИВКО
помер в суботу, 30-го квітня 1966 року після довгої недуги на 60-ому році життя.
ПАНАХИДА відправиться в ПОНЕДІЛОК, 2-го травня о. год. 7-й веч. у похоронному заведенні Петра Яреми при 129 Іст 7-ма вулиці в Нью Йорку.
ПОХОРОН відбудеться у ВІСНОК, 3-го травня, о. год. 10-й ранку з української православної церкви св. Тройни при Врум вулиці в Нью Йорку, а після на українській православної цвинтар у Банд Вруку, Н.Дж.
Горем прибиті:
Дружина — ІРИНА
Сини — ВАЛЕНТИН І ВОЛОДИМИР з дружинками і дітьми.

Замість квітів на савку могилу
св. п. проф. **ВАСИЛЯ ВАСИЛЬОВИЧА ДУБРОВСЬКОГО**
складом на УВАН 15.00 доларів
Іван та Марія ДУБРОВСЬКІ
Федір БУЛЬБЕНКО

Замість квітів на могилі:
Бл. п. ЕЛЕОНОРИ КАРАШКЕВИЧ
членки нашого Відділу

Бл. п. Пані-Матки МАРІЇ ВИШНІВСЬКОЇ
мами наших членок п. О. Залізко і п. А. Олійник, складом 10 доларів
на Фонд будови Університету в Римі.
УПРАВА 71-го ВІДД. СВА в Джерал Ситі

Шановний Родниі Покідних, складомо щире співчуття.

1966 рік — це Франківський Рік!
Вшанувати пам'ять **ВЕЛИКОГО КАМЕНЯРА**, найкраще пізнання його життя і творчості. В цьому допоможе Вам найновіша книжка
Луки Луцева: ІВАН ФРАНКО ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ
Ціна: \$1.50. Багато ілюстрацій.
SVOBODA, 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

ТРИВКА ПАМ'ЯТКА З ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО 1964-го РОКУ — КНИЖКА
Лука Луцева
ТАРАС ШЕВЧЕНКО — СШВЕЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ СЛАВИ І ВОЛГ
Між 28 виділення в цій світлинами є збірка в редакційній формі в житті американських українців — відкриття пам'ятника Тарасові Шевченку в Вашингтоні. ЦЕ Є ДОПОВНЕНЕ КНИЖКОВЕ ВИДАННЯ ТЕХ ФІДЕЛІТОНІВ, ЩО ДРУКУВАЛИСЯ У „СВОБОДІ“
Лука Луцев
ТАРАС ШЕВЧЕНКО
СШВЕЦЬ
ТАРАС ШЕВЧЕНКО
Ціна \$2.50
SVOBODA — 81-83 Grand St., P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

